

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 5. mai 2025

Sak 2024/2001- Arna Motorbåtlag - org.nr. 995 403 692 - klage over vedtak om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen, Joachim Amundsen Trana, Simen Saxebøl og Vibeke Wøien Hansen

Sakens bakgrunn

- (1) Arna Motorbåtlag (klager) meldte 11. september 2024 inn registrering i Frivillighetsregisteret.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 18. september 2024 om å nekte registrering i registeret, med den begrunnelse at klager ikke fremstår som en forening. Det vises til at medlemmene betaler et innskudd som de får tilbakebetalt ved utmelding, og at medlemmene eier sin båtplass.
- (3) Klager påklaget vedtaket 9. oktober 2024. Klager anfører at båtlaget er basert på dugnadsarbeid og at medlemskap i laget er kontingentbasert. Selv om det kan fremstå som at båtlaget driver kommersielt med salg og kjøp av båtplasser, mener klager at dette er feil. Klager viser til at båtlaget ikke selger båtplasser, men at medlemmer kjøper en andel i et felles bryggeanlegg til sin båt, slik veldig mange andre båthavner gjør. Det fremheves at hele driften er basert på dugnad og frivillighet. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 5. desember 2024 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er lov 29. juni 2007 nr. 88 om register for frivillig virksomhet (frivillighetsregisterloven).
- (6) Det følger av frivillighetsregisterloven § 3 at registrering i frivillighetsregisteret er en rett som tilordnes registreringsenheter som er listet opp i § 4. Etter § 4 første ledd bokstav a er en ikke-økonomisk (ideell) forening en registreringsenhet.
- (7) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (8) Arna Motorbåtlag sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 18. september 2024 om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret.
- (9) Etter frivillighetsregisterloven § 4 er det kun organisasjonsformene forening, stiftelse og aksjeselskap som kan være registreringsenheter. Klager er registrert som en forening, og må oppfylle kravene for organisasjonsformen «ikke-økonomisk (ideell) forening» for å være en registreringsenhet etter frivillighetsregisterloven § 4 bokstav a.
- (10) Hvilke momenter som må tas i betraktning i vurderingen av hva som utgjør en forening er ikke lovfestet. Fra den ulovfestede foreningsretten kan det likevel utledes enkelte minimumskrav som må være oppfylt for at en sammenslutning kan karakteriseres som en forening. Det følger av ulovfestet foreningsrett at en forening er en selveiende sammenslutning bestående av medlemmer, som skal fremme et eller flere bestemte formål, jf. NOU 2006: 15 s. 31-32. En ikke-økonomisk forening må fremme et formål av ideell, sosial eller lignende art.
- (11) At foreningen er selveiende innebærer at det ikke er adgang til å tilbakeføre overskudd eller kapitalandel til noen, verken medlemmer eller andre, jf. NOU 2006: 15 s. 32. Dette gjelder både under løpende drift, ved utmelding og oppløsning. Juridisk teori formulerer vilkåret som at det avgjørende er om medlemmene kan anses kompetente til å disponere over sammenslutningens nettoformue, se Woxholt, Foreningsrett – med samvirkeloven, 3. utg. 2008, s. 57, hvor han skriver:

«Imidlertid må det stilles ett negativt krav som vil være avgjørende for sontringen mellom foreninger og selskaper. I norsk rett kan denne grensen trekkes med utgangspunkt i en vurdering av om deltagerne kan disponere over sammenslutningens formue eller ikke. Det negative krav består da i at medlemmer av en forening, i motsetning til selskapsdeltagere, ikke kan beslutte å likvidere sammenslutningen og dele dens nettoformue.»
- (12) I vurderingen av om en sammenslutning er selveiende tas det utgangspunkt i vedtektene. Vedtektene setter rammer for foreningens virksomhet, og foreningen må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (13) Frivillighetsregisternemnda legger til grunn at dokumentet «Reglement og instruks for Arna Motorbåtlag», som var vedlagt registermeldingen, er klagers vedtekter. Det følger av båtlagets «Regler for disposisjon av flytebryggene» punkt 2a at når «eier av bryggeplassen» ikke ønsker å benytte bryggeplassen i en bestemt tid så skal dette meddeles skriftlig til styret. Båtlaget har da disposisjonsrett til bryggeplassen inntil eier ønsker den tilbake. Videre følger det av punkt 2b at når «eier av bryggeplass ikke lenger ønsker å beholde denne, gis skriftlig melding til laget som overtar plassen og refunderer innskuddet med fratrekk av evt. tilgodehavende».
- (14) Klager har som beskrivelse av foreningens aktivitet, lagt dokumentet «Revisjon på videreføring av fritak for eiendomsskatt på eiendom g.nr. 302 b.nr. 77» ved registermeldingen. Det fremgår av dokumentet at båtlagets medlemmer ikke har mulighet til å låne ut, selge eller fremleie sin bryggeandel, og at alle bryggeandeler blir organisert av båtlaget. Dette kan tilsi at båtlaget er selveiende, og at medlemmene ikke eier båt-plassen. Det er imidlertid vedtektene som setter rammer og er styrende for virksomheten, og Frivillighetsregisternemnda kan ikke se at de ovennevnte

begrensningene kommer frem av vedtektene. Når medlemmene omtales som «eier av bryggeplass» i vedtektene tilsier dette at medlemmene har eiendomsrett til plassene. Selv om klager gjør gjeldende at medlemmene ikke eier bryggeplassene, medfører begrepsbruken i vedtektene at foreningen ikke fremstår selveiende. Det er klagers ansvar at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.

- (15) Frivillighetsregisternemnda har etter dette kommet til at klager ikke er selveiende, og derfor ikke oppfyller kravene for å være en forening. Klager oppfyller ikke vilkårene som registreringsenhet etter frivillighetsregisterloven § 4 bokstav a, og har ikke registreringsrett i Frivillighetsregisteret.

Konklusjon

- (16) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur